Karolína Světlá (1830 – 1899),
vl. jm. Johanna Rottová

Karolína Světlá (1830 – 1899)
a Jan Neruda (1834 – 1891)

Karolína Světlá (1830 – 1899)
a Eliška Krásnohorská (1847 – 1926)

Praha – Staré Město, býv. železářství U Rotta

Karolína Světlá: Vesnický román

„Jste na omylu, myslíte-li, že se štítím vojny z bázně," vyjel hoch a oči jeho zaplanuly, „nepoznal jsem dosud, co to je strach, a snad bych ho ani tenkráte nedoznal, když by mi koule okolo hlavy fičely! (...)"

(...)

Rychtářka vrtěla však znovu netrpělivě hlavou.

„Utéct – to nejisto, zhanobit si tělo – nebezpečno; ty zapomínáš na prostředek – jeden – nejlepší ze všech..."

Rychtářčin hlas při těchto slovech se zachvěl, pohnula rukou, jako by si byla chtěla stáhnout loktušku hluboko do očí. Neučinila toho však, naopak hodila tak prudce hlavou, že se jí svezl šátek až na ramena. Její tvář se náhle před Antošem odkryla, poznával ji jen stěží. Líce její zármutkem ubledlé podivně se bělaly v kmitavém svitu hvězd, jsouce stíněny hustými pletenci vlasů, proudícími jí přes prsa a šíji až skoro k zemi. Ponejprv spatřil Antoš úžasné bohatství vlasů její; byla je dosud vždy pod plachetkou skrývala, jak se na poctivou ženu sluší.

Karolína Světlá: Vesnický román

Ale v této chvíli měla jiných věcí na mysli než zachování stydlivého toho zvyku. Její oči metaly blesky takové, jež zřídka jen vídáme sršet ze zraku dívek dvacítiletých.
V Antošovi, pohlížejícím na ni, zabuchalo mocně srdce; cítil, že se v ní děje cosi zvláštního, neslýchaného, co má i proň významu.
„Na jaký to zapomínám prostředek?“ tázal se skoro bezzvučně.
„Na ženění!“ vyrazila rychtářka pracně ze sebe.
„Na ženění?“ žasl hoch a přitom se zapýřil hněvivě; nezasloužil jsem si toho od vás, abyste se mi v takové chvíli smála. Nemám žádné holky, a ostatně víte sama, že mi není chudá nic platna, a bohatá, aby mne mohla z vojny vyplatit, ta že si nevezme čeledína.“
„Vezme... vezme, já sama o jedné vím – jenže není mladá a hezká.“
Hoch se zamyslil; cítil, že rychtářka skutečně nežertuje.